

Türkiye ve dünyada su kanatlıları yetiştiriciliği

Kanatlı kümes hayvanı yetiştiriciliğinde su kanatlıları yetiştiriciliği başka bir üretim koludur. Genellikle et, tüy, yumurta ve gübre gibi verimler için yetiştirilmektedirler. Bu kanatlıların özellikle soğuk iklimlerde kolaylıkla yetiştirilebilmesi Türkiye için bir avantajdır. Özellikle Doğu ve Güneydoğu Asya ülkeleri ile bazı Doğu Avrupa ülkelerinde kaz ve ördek eti önemli bir yere sahiptir

Su kanatlıları yetiştiriciliği, dünyada yapılan yetiştiriciliğe benzer olarak iklimin daha soğuk, temiz akarsu kaynaklarının var olduğu ve çayır alanlarının geniş olduğu yörelerde yapılmaktadır. Türkiye’de ticari amaçlı su kanatlıları yetiştiriciliği oldukça sınırlıdır ve daha çok aile işletmeciliği şeklinde yapılmaktadır. Özellikle kış mevsiminde ailelerin et ihtiyacını karşılamak amacı ile su kanatlıları beslenmektedir.

Dünyada kaz yetiştiriciliği tarihi incelendiğinde, kazların ilk evcilleştirilen kanatlı hayvanlar olduğunu, 3000 yıl önce Mısır'da evcilleştirildiğini, bunun yanı sıra roma mitolojisi, mısır mitolojisi, hindu mitolojisinde yer bulmuş ve kutsal sayılan bir hayvandır.

Kazlar dünyanın hemen her yerinde eskiden beri yetiştirilmektedir. Ancak bununla birlikte yetiştiriciliğinde coğrafik ve bölgesel çok büyük farklılıklar bulunmaktadır. Dünya kaz varlığının % 85'i Çin'de bulunmaktadır.

Dünyada kaz varlığı

Sıra No	Ülke	Sayı (adet)	Oran , %
	Dünya	365.485.000	
1	Çin	311.415.000	85,21
2	Mozambik	15.857.000	4,34
3	Mısır	7.123.000	1,95
4	Polonya	5.132.000	1,40
5	Romanya	4.710.000	1,29
6	Ukrayna	4.117.000	1,13
7	Rusya	3.695.000	1,01
8	Madagaskar	3.020.000	0,83
9	Myanmar	2.265.000	0,62
10	Macaristan	1.189.000	0,33
11	Türkiye	1.080.000	0,30

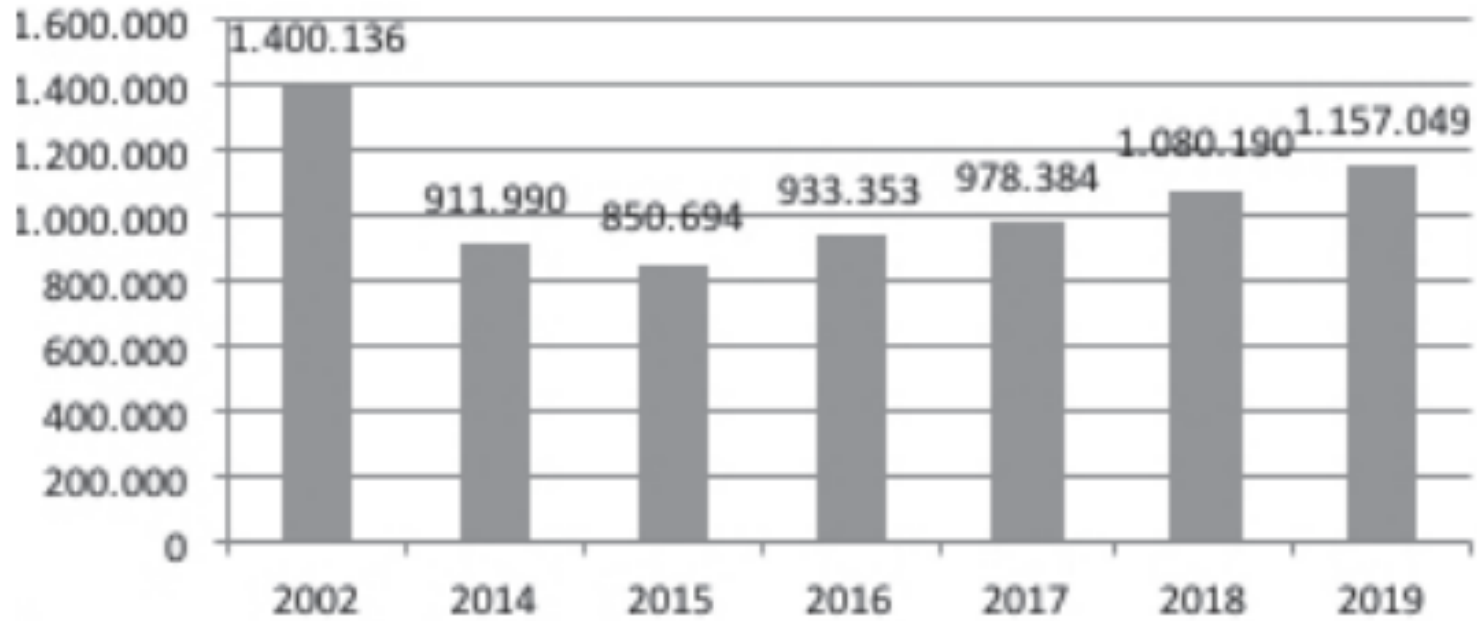
Kaynak : FAO, 2018

Dünya'da bazı ülkelerin kaz eti üretimi (ton)

Sıra	Ülke	Kaz Eti Üretimi
	Dünya	2.646.233
1	Çin	2.508.623
2	Polonya	28.261
3	Macaristan	26.445
4	Mısır	25.434
5	Madagaskar	12.715
6	Tayvan	11.156
7	Myanmar	10.030
8	İsrail	3.308
9	Almanya	3.127
10	İran	2.618
11	Türkiye	2.409

Kaynak : FAO 2018

Yıllar itibariyle Kaz Varlığımız

Türkiye’de kaz varlığı 20.000’den fazla olan iller

Sıra		Kaz Varlığı (baş)	%
Türkiye	1.157.049	100,00	
1	Kars	315.375	27,25
2	Ardahan	100.429	8,68
3	Muş	94.036	8,13
4	Kütahya	42.321	3,66
5	Samsun	34.869	3,01
6	Afyonkarahisar	34.835	3,01
7	Yozgat	28.375	2,45
8	Çorum	28.264	2,44
9	Şanlıurfa	22.967	1,98
10	Diyarbakır	21.732	1,88

Kaynak :TÜİK

Kümes hayvanları sayıları, 2019, 2020

Number of poultry animals, 2019, 2020

Hayvan türleri Types of animal	2019		2020		Değişim (%) Change (%)
	Miktar (Bin adet) Amount (Thousand units)	Pay (%) Share (%)	Miktar (Bin adet) Amount (Thousand units)	Pay (%) Share (%)	
Kümes hayvanları - Poultry animals	348 785	100,0	386 081 (e)	100,0	10,7
Tavuk - Chicken	342 567	98,2	379 349 (e)	98,3	10,7
Et tavuğu - Broiler	221 842	64,8	258 046 (e)	68,0	16,3
Yumurta tavuğu - Laying hen	120 725	35,2	121 303 (e)	32,0	0,5
Hindi - Turkey	4 541	1,3	4 798 (e)	1,2	5,7
Ördek - Duck	520	0,1	560 (e)	0,1	7,7
Kaz - Goose	1 157	0,3	1 374	0,4	18,7

TÜİK, Hayvansal Üretim İstatistikleri, 2020

TurkStat, Animal Production Statistics, 2020

Tablodaki rakamlar yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir.

Figures in table may not add up to total due to rounding.

(e):Hatalı veri düzeltilmiştir.

(e):Data corrected.